

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 1P/39/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200604
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivana Hanuščaková
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220200604.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou Mgr. Ivanou Hanuščakovou vo veci starostlivosti súdu o mal. X. A., Q.. XX.X.XXXX a H. A., Q.. XX.X.XXXX, obaja bytom M. XXX/XX, M., zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov, detí rodičov M. O., Q.. XX.X.XXXX, U. M.X. XXX/XX, M. a H. A., Q.. XX.X.XXXX, U. M. XXX/XX, M., o návrhu starej matky o zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Maloletí X. A., Q.. XX.X.XXXX a H. A., Q.. XX.X.XXXX sa zverujú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky J.Á. A., Q.. X.X.XXXX, ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloletých, starať sa o výchovu, zdravie, výživu a všestranný rozvoj maloletých a v bežných veciach ich bude zastupovať a spravovať ich majetok namiesto ich rodičov.

Rodičia maloletých M. O., Q.. XX.X.XXXX a H. A., Q.. XX.X.XXXX sú povinní prispievať na výživu maloletých X. a H. každý vo výške 30% zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu mesačne na každé dieťa, vždy do 25.dňa v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - J. A. sa podaným návrhom domáhala zverenia maloletých X. a H. A. do jej náhradnej osobnej starostlivosti. Výživné žiadala určiť v minimálnom rozsahu mesačne od každého rodiča. Svoj návrh odôvodnila tým, že je starou matkou maloletých. Odporcovia sú rodičmi piatich mal. detí, a to D. O., Q.: XX.XX.XXXX, X. A.O., Q.: XX.XX.XXXX, H. A., Q.: XX.XX.XXXX, R. O., Q.: XX.XX.XXXX G. R. O., Q.: XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn.: 4P/64/2018 - 18 zo dňa 20.04.2018 boli všetky mal. detí zverených do osobnej starostlivosti matke. Následne rozsudkom sp. zn.: 4P/159/2018-24 zo dňa 26.07.2018 bol mal. X. zverený do osobnej starostlivosti otca. Matka mal. sa stará o tri staršie deti, t. j. mal. D., X. G. H. žiadnym spôsobom nestará a v matkinej osobnej starostlivosti sa toho času nachádzajú len mal. R. G. R.. Uvedené nastalo z dôvodu, že matka mal. si našla nového partnera, ktorý prítomnosť troch starších detí neakceptoval, pričom tieto nemajú s novým partnerom matky vytvorený žiaden citový vzťah. V súčasnosti sa o mal. D. stará matka z matkinej strany a o mal. X. G. H. stará matka z otcovej strany. Ako už bolo vyššie uvedené mal. X. bol zverený do osobnej starostlivosti otca, no tento pracuje v Českej republike turnusovo, s dĺžkou turnusu dva mesiace a následne je jeden týždeň doma. O mal. H. G. X. sa teda fakticky osobne stará navrhovateľka, pričom táto za nich zodpovedá, stará sa o to, aby si deti plnili povinnú školskú dochádzku, píše s nimi domáce úlohy, sprevádza ich na lekárske ošetrenia a vo svojom byte im vytvorila podmienky na dôstojné bývanie. V tejto súvislosti uvádza, že matka mal. o mal. X. G. H. nejaví žiaden záujem, netráva s mal. deťmi čas a finančne neprispieva navrhovateľke na ich výživu. Navrhovateľka dopĺňa, že otec si riadne plní svoju

vyživovaciu povinnosť voči všetkým deťom, po príchode z práce zo zahraničia im nakúpi oblečenie a hračky a v čase kedy je otec mal. doma s ním všetky deti trávajú čas. Otec mal. súhlasí s tým, aby boli mal. H. G. X. zverení do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka nikdy mal. deťom nebránila v stretávaní sa s ich matkou, napriek tomu, že sa táto o nich žiadnym spôsobom nestará. Mal. deti však nemajú vytvorený hlbší citový vzťah s ich matkou a všetok čas trávajú s navrhovateľkou v jej domácnosti.

2. Matka maloletého sa k návrhu písomne nevyjadrila. Otec maloletého uviedol, že súhlasí so zverením maloletých do náhradnej starostlivosti jeho matky.

3. Na pojednávanie vytyčené na deň 10.7.2020 sa ustanovili stará matka maloletých, jej právny zástupca, matka a kolízna opatrovníčka; nedostavil sa otec, ktorý svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, nežiadal o odročenie pojednávania. Preto súd v súlade s ustanovením § 180 CSP vec prejednal v jeho neprítomnosti s prihliadnutím na obsah spisu a vykonané dokazovanie.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením vyjadrení účastníkov konania, oboznámením v spise pripojených listinných dôkazov (návrhom, správou kolízneho opatrovníka, potvrdeniami, spismi tunajšieho súdu sp. zn. 4P/159/2018 a ps. zn. 4P/64/2018) a zistil tento skutkový stav veci:

5. Z potvrdení o návšteve školy vyplýva, že maloletí X. G. H. navštevujú 1. ročník Spojenej školy v Zborove. Triedna učiteľka potvrdila, že o maloletých sa riadne stará babka, majú pomôcky, desiate, správanie v norme.

6. Z rodných listov maloletých X. , Q.. XX.X.XXXX a H., Q.. XX.X.XXXX vyplýva, že sa narodili rodičom M. O. a H. A.. Rodičia majú ďalšie mal. deti : D., R., R..

7. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, č.k. 4P/64/2018 - 18 zo dňa 20.04.2018 boli mal. detí D. O., X. A., H. A., R. O. G. R. O. zverení do osobnej starostlivosti ich matky. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 25.4.2018. Následne rozsudkom Okresného súdu Bardejov, č.k. 4P/159/2018-24 zo dňa 26.07.2018 bol mal. X. zverený do osobnej starostlivosti otca, čím došlo k zmene pôvodného rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 1.8.2018.

8. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 26.6.2020 vyplýva, že maloleté deti H. A., Q.. XX.XX.XXXX G. X. A., Q.. XX.XX.XXXX pochádzajú z družného vzťahu M. O., Q.. XX.XX.XXXX G. H. A., Q.. XX.XX.XXXX. Z ich vzťahu pochádzajú aj ďalšie maloleté deti: D. O., Q.. XX.XX.XXXX, R. O., Q.. XX.XX.XXXX G. R. O., Q.. XX.XX.XXXX. Rozsudkom Okresného súdu Bardejov, sp. zn. 4P/64/2018 zo dňa 20.04.2018 boli všetky maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matky. Následne rozsudkom Okresného súdu Bardejov sp. zn. 4P/159/2018 zo dňa 26.07.2018 bol mal. X. zverený do osobnej starostlivosti otca. Dôvodom zverenia do osobnej starostlivosti otca bolo to, že mal. X. býval s otcom u starej matky z otcovej strany a má s ním vybudovaný citový vzťah. Matka mal. detí si našla nového priateľa, J. A., s ktorým žije v rómskej osade, M. XX T. M.. V spoločnej domácnosti žijú aj synovia matky, mal. R. G. J.. R.. Matka s priateľom spoločné deti nemajú. Matka a jej priateľ sú nezamestnaní. Matka poberá prídavky na deti vo výške 99,80 € mesačne. Matka sa s mal. X., J.. H. G. J.. D. stretáva len na ulici a to z dôvodu, že priateľ matky neakceptuje jej deti a neznesie keď chodia do ich domácnosti. Matka neprispieva na výživu maloletých detí ani jednej starej matke. Keď má peniaze, tak mal. deťom dá 1-2 €. Mal. X. G. J.. H. žijú v domácnosti starej matky z otcovej strany. Mal. D. žije v domácnosti starej matky z matkinej strany. Matka maloleté deti nenavštevuje. Maloleté deti sa navzájom stretávajú, majú medzi sebou dobré vzťahy. Otec maloletých detí žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou J. A., Q.. XX.XX.XXXX, mal. deťmi X. G. H. na rómskej osade, M.X. XX T. M.. Mal. X. žije v domácnosti starej matky od narodenia a mal. H. od 3 rokov života. Otec mal. detí pracuje turnusovo v ČR. Pred pandemiou COVID-19 pracoval v J. W. za českú agentúru RAMIREC, s.r.o.. Firma, v ktorej pracoval, zmenila názov na MOXCON, s.r.o. a mal by tam opäť nastúpiť. Náplňou práce má byť výroba plastov do áut, práca v sklade a na vysokozdvížnom vozíku. Mesačný príjem je cca 400 €. Práca je turnusová, domov prichádzal po dvoch mesiacoch na 1 týždeň. Otec má s mal. deťmi vybudovaný dobrý vzťah.

Stará matka J. A., Q.. XX.XX.XXXX žije s otcom mal. detí a s mal. X. G. J.. H. v 2 - izbovom byte. Byt pozostáva z kuchyne, kúpeľne, WC, obývačky a spálne. Jedná sa o sociálny byt. Stará matka je vdova. Jej príjem pozostáva z vdoveckého dôchodku a invalidného dôchodku. Má zdravotné problémy

s chrbticou. V spoločnej domácnosti žije aj jej dcéra Ž. A., Q.. XX.XX.XXXX s tromi deťmi, N. A., Q.. XX.XX.XXXX, ktorý je momentálne nezamestnaný, mal. H. A., Q.. XX.XX.XXXX, ktorý navštevuje ZŠ v M. a mal. G. J. A., Q.. XX.XX.XXXX, ktorá navštevuje ZŠ v M.. Dcéra Ž. je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi, vykonáva aktívne práce. Má priateľa, ktorý žije na rómskej osade v M., ale nezdržiava sa pravidelne v domácnosti starej matky. Údajne býva u svojej matky a občasne prespáva v domácnosti starej matky. Stará matka má s mal. deťmi vybudovaný veľmi dobrý citový vzťah, stará sa o nich od malička, zabezpečuje im všetky potreby. Stará matka nebola odsúdená.

Pohovorom s maloletými deťmi bolo zistené, že starú matku majú veľmi radi, sú zvyknutí na jej výchovu a rešpektujú ju. S otcom majú dobrý vzťah, otec sa o nich stará keď je doma, kupuje im oblečenie, sladkosti, kúpil im trampolínu a bicykle. S matkou sa stretávajú len občas a to aj tak iba na ulici, lebo priateľ matky ich odmieta a nechce ich v domácnosti. Maloleté deti uviedli, že matka im nič nekupuje, majú s ňou zlý vzťah a údajne ich aj bije. Mal. deti chodia aj ku starej matke z matkinej strany, kde býva aj ich sestra mal. D.. Mal. H. sa ťažko vysporadúval s tým, že matka ich nechce, nevychováva a vymenila ich za priateľa. Mal. Jaroslav od septembra bude navštevovať psychologičku z dôvodu, že má problémy s učením. Mal. deti sú naviazané na otca a na starú matku a chcú aby sa o nich starala stará matka.

Zdravotnú starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje MUDr. Eliáš v Zborove. Maloleté deti sú zdravé. Majú absolvované preventívne prehliadky a očkovania. Mal. X. má zrastené prsty na jednej ruku, bude nutná operácia. Z charakteristiky školy je zrejmé, že mal. deti si riadne plnia povinnú školskú dochádzku. Do školy prichádzajú načas, školské povinnosti si plnia dostatočne. Osobná hygiena aj hygiena oblečenia je dodržiavaná, desiati si nosia pravidelne, na obedy nechodia, ŠKD nenavštevujú. Správanie je uspokojivé. V kolektíve sú obľúbení, priateľskí, učiteľov rešpektujú. Rodičia maloletých detí súhlasia s tým, aby boli maloleté deti X. G. H. zverené do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke z otcovej strany, J. A.. Maloleté deti chcú ostať v domácnosti starej matky.

Šetrením pomerov v domácnosti bolo zistené, že rodičia maloletých detí spoločne nežijú 5 rokov. Maloletý X. a maloletý H. žijú v domácnosti starej matky J.N. A. takmer od malička spoločne s ich otcom. Stará matka maloletým deťom riadne zabezpečuje starostlivosť Otec maloletých detí turnusovo pracuje v ČR, domov prichádza na týždeň po dvoch mesiacoch. Matka žije s priateľom a jej dvoma mal. synmi R. a R.. Priateľ matky maloletého X. G. H. odmieta, neakceptuje ich. Dcéra rodičov mal. D. žije v domácnosti starej matky z matkinej strany. Matka odmieta starať sa o mal. deti. Maloleté deti majú so starou matkou vybudovaný dobrý citový vzťah, a preto navrhuje žiadosti o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti vyhovieť v celom rozsahu.

9. Na pojednávaní dňa 10.7.2020 :

1/ právny zástupca starej matky udával, že na podanom návrhu v celom rozsahu trvá, dáva do pozornosti stanovisko kolízneho opatrovníka, kde sa stotožnil s podaným návrhom. Navrhuje v celom rozsahu vyhovieť a priznať nárok na náhradu trov konania.

2/ stará matka udávala, že deti sú u nej, o deti sa stará, chcú byť s ňou. Syn momentálne odišiel do práce. Na X. berie prídavky otec, na H. berie prídavky matka. Otec, keď je doma, tak je s nimi.

3/ matka udávala, že nechce dať syna. O deti sa nestará, lebo ich prehovorila, aby k nej nešli, ona tam nechodí. Dve deti sú u nej, jedna dcéra je u jej matky. S deťmi sa stretáva, majú bytovky vedľa seba. Ona im zakazuje, aby deti nešli. Nemá sa o nich ako starať, on neplatí na deti. Na deti neprispieva, lebo nedostáva žiadne peniaze. Peniaze im nedáva. Necháva si prídavky. Keď zobrala deti, nech sa o nich stará. Ako sa ona stará o deti, keď deti sú hladné. Ona sa vzdá všetkých detí, nech si ich berie.

4/ kolízna opatrovníčka udávala, že deti sú zvyknuté na starú matku, žijú s ňou od narodenia, sú zvyknutí na jej výchovu, na domácnosť. Matka deti nenavštevuje ani v domácnosti. Priateľ matky nesúhlasí s tým, aby tam deti chodili do domácnosti podľa ich informácií. Matka nezabezpečuje starostlivosť o maloletých. Neboli zistené žiadne nedostatky ohľadom starostlivosti.

10. Podľa § 44 Zákona o rodine / zák. č. 36/2005 Z.z., ZR / náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. Náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

11. Podľa § 45 ZR ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa. Pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie. V rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu. Osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd. Na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33. Rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd. Vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká. Súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu. Súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

12. Podľa § 62 ods.1- 5 ZR plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich

detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 75 ods. 1 cit. zák. pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

14. Podľa § 81 ods. 1 cit. zák. ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochranej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

15. Po prevedenom dokazovaní súd dospel k záveru, že je potrebné zveriť maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, nakoľko matka o deti neprejavuje taký záujem, aký sa od matky očakáva. Matka sa o deti nestará, nenavštevuje ich, na ich výživu neprispieva. Deti k nej nechodia, nakoľko jej priateľ nechce, aby sa deti zdržiavali v ich domácnosti. Deti tvrdili, že s matkou nemajú dobrý vzťah, najmä H. sa ťažko vysporadúval s tým, že matka ich vymenila za priateľa. S matkou sa stretávajú len na ulici. Navštevujú však starú matku z druhej strany, kde sa nachádza ich sestra D., s ostatnými súrodencami sa stretávajú tiež. Otec má s deťmi vybudovaný dobrý vzťah, žije s nimi v spoločnej domácnosti, keď je doma z práce. O deti sa vtedy stará, nakupuje im potrebné veci. Avšak väčšiu časť času trávi v práci, najmä v Čechách, kde sa zdržiava cca 2 mesiace a týždeň je doma. Ako bolo zistené kolíznym opatrovníkom, mal. X. žije v domácnosti starej matky od narodenia, mal. H. od 3 rokov života. Stará matka sa o deti riadne stará, má s nimi vybudovaný dobrý vzťah, deti ju majú radi, sú zvyknuté na jej výchovu a rešpektujú ju. Je im zabezpečená zdravotná starostlivosť, aj pravidelná školská dochádzka. Deti žiadajú, aby sa o nich starala stará matka a chcú ostať v jej domácnosti. Pred kolíznym opatrovníkom rodičia súhlasili s podaným návrhom. V priebehu konania matka namietala ich zverenie do náhradnej osobnej starostlivosti, avšak bez uvedenia relevantných skutočností, resp. ňou udávané skutočnosti (napr. že sa stará matka o deti nestará a pod.), boli šetrením kolízneho opatrovníka vyvrátené. Matka sa osobne nestará ani o ich sestru mal. D., ktorá vyrastá u starej matky z matkinej strany.

16. Preto súd zhodne s návrhom kolíznej opatrovníčky a navrhovateľky a otca maloletých, zveril maloletých X. G. H. do náhradnej osobnej starostlivosti ich starej matky J. A.. Uvedené bude v záujme maloletých, nakoľko matka nezabezpečuje riadnym spôsobom osobnú starostlivosť o maloletých ani ich výchovu, či výživu a otec sa zdržiava v práci v Českej republike, pričom starostlivosť o maloletých v tom čase zabezpečuje ich stará matka, na ktorú sú deti zvyknuté a chcú s ňou byť aj naďalej. Stará matka je zdravá a má všetky zákonné predpoklady pre starostlivosť o maloleté deti. Navyiac maloletí chcú byť so svojou starou matkou. Je nutné maloletým zabezpečiť pokojný a stabilný domov a výchovu, čo podľa názoru súdu stará matka zabezpečuje a vytvára.

17. Čo sa týka výšky výživného pre maloletých zo strany ich rodičov, túto súd určil s poukazom na ust. § 62 ods. 3 ZR v minimálnom rozsahu, nakoľko matka je bez príjmu, poberá len prídavky na deti a otec je síce zamestnaný, ale s príjmom cca 400 eur mesačne, pričom si plní dobrovoľne vyživovaciu povinnosť k deťom, a to nákupom potrebných vecí, oblečenia a pod.. Deti majú výdavky bežné. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť, čo v tomto prípade trvá, keďže sú maloletí a školopovinní. V zmysle ust. § 45 ods. 8 ZR súd určil povinnosť rodičom poukazovať výživné k rukám Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bardejov.

18. Súd pri rozhodovaní o osobnej starostlivosti o maloleté dieťa prihliada len na záujem dieťaťa a v tomto prípade je v záujme maloletých, aby boli zverení do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a to s ohľadom na vyššie zistené skutočnosti.

19. O trovách konania účastníkov súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie na Okresný súd Bardejov v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje,
- e) podpis,
- f) spisová značka tohto konania (§ 127 ods. 1 C.s.p.)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie odvolania na trovy toho, kto odvolanie podal.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona číslo 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.